

Případová studie projektu Podpora sebeobhájství v ORP Kyjov

V této případové studii se zaměřujeme na podporu osob s mentálním postižením v jejich integraci do společnosti. Jednou z cest, kterou jsme se směrem k cíli vypravili, bylo pravidelné setkávání skupiny sebeobhájců, které mělo sloužit ke snižování jejich závislosti při naplňování vlastních práv prostřednictvím cizích subjektů, rozvoji komunikačních schopností, znalostí pracovního prostředí a podpoře při aktivním trávení volného času. K bezproblémovému začlenění do společnosti by mělo přispívat také lepší povědomí veřejnosti o skupině osob s mentálním postižením, které jsme podpořili prostřednictvím kampaně probíhající v on-line prostoru.

Druhou cestou bylo navázání spolupráce s municipalitami ve snaze snížit komunikační bariéry mezi pracovníky úřadu a osobami se znevýhodněním, které jim komunikaci ztěžuje. K tomu, abychom zjistili, jaké mají úředníci povědomí o lidech s handicapem a zda by potřebovali v tomto směru podporu, jsme využili strukturovaný dotazník. Míra odezvy na něj nás příjemně překvapila a my jsme si ověřili, že je třeba o dané problematice hovořit a otevírat prostor pro vzájemný dialog. Sesbíraná data jsme následně využili při přípravě a realizaci workshopu pro pracovníky municipalit, kdo které byli zapojeni i samotní sebeobhájci.

Lidé s MP mají problémy s orientací v čase, při manipulaci s penězi, mají sníženou schopnost v rozhodování. Potřebují celoživotní podporu. Přes své znevýhodnění je ale řada z nich schopna se učit, zkušenostmi nabývat potřebné dovednosti a užívat je v praktickém životě. Sebeobhájství je jednou z aktivit, která doplňuje nabídku sociálních služeb a může významně přispívat ke schopnosti orientace ve společnosti, mezilidských vztazích, na trhu práce, na úřadech a podobně. V Educante se mu věnujeme už od roku 2016.

Pracovníci municipalit a služeb pro veřejnost např. úředníci na obecním úřadě, úřadu práce, v knihovně apod. jsou v kontaktu s osobami, které mají omezení v komunikační rovině vlivem handicapu při vyřizování jejich úředních záležitostí. Na jedné straně stojí neschopnost se vyjádřit srozumitelně a na druhé straně nedostatek zkušeností, znalostí a dovedností, jak s takovým člověkem komunikovat. Hraje přitom roli i prostředí, ve kterém k jednání dochází a nedostatek potřebného času.

Pro možnost začlenění osob se znevýhodněním je třeba snižovat bariéry mezi majoritní a minoritní skupinou obyvatel. I přes prokazatelný vývoj se ukazuje, že naše společnost stále není připravena na respektující a podporující soužití s osobami s handicapem (v našem případě jsme se zaměřili na to mentální). Obavy a předsudky u veřejnosti často způsobí odměřený a odmítavý postoj při setkání s takovýmto člověkem.

Do pravidelných setkání skupiny sebeobhájců, což jsou dospělí lidé s mentálním postižením jak z pobytových sociálních služeb, tak z rodin, bylo v rámci projektu zapojeno 5 osob a celkem proběhlo 11 setkání. Účastníci setkání si sami volí termín setkání i jeho program, tvoří z něj zápis. Společně s podpůrnou osobou (v tomto případě klíčovým pracovníkem) si sami navrhli obsah a vzhled letáku, který jsme opatřili označením projektu přesto, že jsme jeho grafické zpracování a tisk z projektu nehradili. Posloužil nám k tomu dar jednoho rodinného příslušníka. Letáky používají sebeobhájci pro prezentaci na veřejných akcích, kterých se účastní jak s Educante, tak sami. Sebeobhájci se v rámci projektu zapojili také do přípravy otázek pro dotazníkové šetření, tvorby manuálu pro komunikaci a účastnili se také workshopu o kterém se zmiňujeme v dalším textu.

Oproti původnímu plánu v dotační žádosti jsme zařadili do projektu také dotazníkové šetření, které nám posloužilo ke sběru dat ze strany municipalit. Ze 150 e-mailem oslovených pracovníků Městského úřadu v Kyjově se nám vrátilo 70 odpovědí. To podle nás vypovídá o palčivosti tématu, kterému se věnujeme v našem regionu zatím jediní. Do dotazníkového šetření jsme zahrnuli kromě handicapu mentálního také tělesný, sluchový a zrakový. Dle vyjádření dotazovaných je nejnáročnější komunikace s osobami s mentálním a

sluchovým postižením. Uvádí mimo jiné, že nemají dostatek informací a nástrojů, jak s člověkem, který má problémy s vyjadřováním a chápáním, komunikovat. Výsledky dotazníkového šetření jsou přílohou této zprávy.

V rámci našeho projektu jsme se rozhodli stavět most mezi pracovníky úřadu a lidmi s handicapem a podpořit je v pochopení, jak s lidmi, kteří mají mentální postižení komunikovat. Vytvořili jsme pro tento účel manuál se základními informacemi o tom, jaká jsou specifika tohoto postižení a návodné tipy pro komunikaci. Tento manuál včetně výsledků dotazníkového šetření byl prezentován v rámci workshopu.

Dalším subjektem zapojeným do našeho projektu byla Městská knihovna v Kyjově, kde taktéž proběhl sběr dat od zaměstnanců. Vzhledem k malému počtu pracovníků proběhl v rámci rozhovoru. I tady byl prezentován následně manuál pro pracovníky.

Abychom pomohli zvědomit skutečnost, že v naší komunitě žijí osoby s MP, mají své potřeby, potřebují určitý způsob přístupu a komunikace, respekt, ale není třeba se jich obávat nebo je vylučovat ještě více mimo běžnou společnost, jsme realizovali podpůrnou edukačně-osvětovou kampaň. Spolu s našimi odborníky jsme vytvořili 7dílný seriál textových příspěvků s vizuály na téma ***Jak si porozumět s člověkem s mentálním handicapem.*** Vytvořili jsme také podstránku kampaně na našem webu, kde jsme zveřejnili výstupy naší činnosti. Abychom příspěvkům na sociálních sítích zvýšili dosah, využili jsme placené kampaně. Celkový dosah kampaně na sociálních sítích byl 75 082 unikátních účtů a počet zobrazení 196 195. Na podstránku webu kampaně se prokliklo 917 osob. Organizace se také zúčastnila několika regionálních akcí, kde kampaň propagovala směrem k široké veřejnosti. Naše aktivity a myšlenku sebeobhájství jsme prezentovali také v rámci Dne pro rodinu v Kyjově. V rámci projektu vznikl také článek v Kyjovských novinách, které putují každý měsíc zdarma do všech schránek v Kyjově.

Chcete vědět víc?

- Manuál
- výsledky dotazníkového šetření
- Kyjovské noviny: https://www.mestokyjov.cz/assets/File.ashx?id_org=7843&id_dokumenty=50983

Oblast/kategorie

Zmocnění znevýhodněných skupin

Klíčová slova

Mentální postižení, sebeobhájci, municipality, komunikace